

Soemoed-Vlaanderen

Naar een rechtvaardige vrede in Israël en Palestina Geen vrede zonder internationale druk Petitie aan Van Rompuy en Reynders. Politieke nota: synthese van politieke reacties en evaluatie

Marcel De Prins 14 09 2013

Van een ervaringsreis naar een politieke actie

In december 2012 sloegen enkele organisaties de handen in elkaar. Ze stelden een petitie op met een vraag aan Herman Van Rompuy als voorzitter van de Europese Raad en aan de Belgische Minister van Buitenlandse Zaken Didier Reynders om de vredesonderhandelingen tussen Israël en Palestina weer te helpen opstarten. Het initiatief ging uit van het Kinderrechtenhuis Alken, maar kreeg steun van Amnesty International Hasselt, Broederlijk Delen, Hannah Herent, Jeugd en Vrede en Pax Christi Vlaanderen.

De aanleiding voor de petitieactie was een reis naar Israël en Palestina, die Frans Swartelé van het Kinderrechtenhuis in Alken met 9 mensen maakte in september 2012, en meer bepaald hun ontmoeting met Ismaël Khateeb en diens stichting Cuneo Peace Center in Jenin. Ismaël is een Palestijn, wiens zoontje werd doodgeschoten door een Israëlische soldaat, en die de organen van zijn kind afstond aan 4 kinderen in Israël. De ervaringen op de reis waren zo beklijvend dat zij zochten naar initiatieven om een bijdrage te leveren voor de oplossing van het Palestijns-Israëliësch conflict.

De groep schreef naar Herman Van Rompuy een brief. Deze brief werd achteraf in de vorm van een petitie gegoten. Bij de petitie is er ook een korte achtergrondtekst gemaakt.

Er werd gewerkt met een papieren versie van de petitie bij allerlei getuigenissen, info-avonden, tentoonstellingen, acties, maar de petitie werd ook online gezet. De petitie werd ook verspreid via De Wereld Morgen (07 02 2013), artikels in verschillende weekbladen en tijdschriften (Visie, Vrouw en Geloof, Femma, Kerk en Leven, ...), websites (Broederlijk Delen, Pax Christi Vlaanderen, 11.11.11, Jeugd en Vrede, Kinderrechtenhuis, Hannah, Nieuwsbrief Werkgroep Keerpunt voor een rechtvaardige vrede in Israël en Palestina, ACW-Herent, ...), Facebook en Twitter door Brigitte Herremans.

Geïnspireerd door het boek van Toine van Teeffelen en Victoria Biggs, *Soemoed. Ziel van het Palestijns volk. Geestkracht en veerkracht van gewelddoos verzet. Reflecties en ervaringen over het Arab Educational Institute en het Soemoed Huis van Verhalen in Bethlehem*, Gorinchem, Narratio, 2012 (ISBN 9789052638423) nam de groep begin maart 2013 de naam aan van 'Soemoed Vlaanderen'.

De groep heeft op 22 januari 2013 via mail en brief de Belgische Europarlementairen aangeschreven en alle leden van de verbindingscommissies van het Europees Parlement met Palestina en met Israël. Op 13 maart werd via mail een herinnering gestuurd. Er werd gepoogd met vier Belgische Europarlementariërs een persoonlijk onderhoud te krijgen, nl. met Bart Staes (Groen), Ivo Belet (CD&V-EVV), Saïd El Khadraoui (Spa/S&D), Mark

Demesmaeker (N-VA-EVA). Ons voornemen om ook een onderhoud te bekomen met een Belgische europarlementair van de liberale fractie en met Franstalige Europarlementariërs hebben we niet meer kunnen realiseren. Er waren contacten met het kabinet van Minister Joëlle Milquet t.g.v. het bezoek van Ismaël Khateeb in Limburg van 10 tot 18 december 2012.

Voor scholen, instellingen, groepen die een vormingsavond of een vredesactie willen organiseren rond deze problematiek werd een vormingsaanbod ter beschikking gesteld.

Toine Van Teefelen van het Arab Educational Institute in Bethlehem werd partner. Er werden ook contacten gelegd met Een Ander Joods Geluid en The Rights Forum voor een rechtvaardig Midden-Oosten Beleid (Dries van Agt, Hans Van Den Broek en Maarten Sieperman) in Nederland. Er was ook een reactie van Cries for Justice en Vrouwen in het Zwart Maastricht die samenwerking wel mooi zouden vinden.

Politieke eisen

Met de petitie wilden wij de EU en haar lidstaten aanmoedigen om zich nog sterker te engageren voor een **duurzame en rechtvaardige vrede**, die de basisoorzaken van het conflict en de bezetting van de Palestijnse gebieden, beëindigt. Daarom is het cruciaal dat de EU het internationaal humanitair recht en de mensenrechten blijvend verdedigt, in woord en daad.

Wij zagen het als een uitdaging en een kans voor de Europese Unie en de lidstaten om te tonen dat ze een politieke rol kunnen spelen en voor de EU om de Nobelprijs voor de vrede, ontvangen in 2012, waar te maken. Wij drongen er op aan dat de EU (mede) initiatief zou nemen om de stilgevallen

vredesbesprekingen her op te starten.

Wij formuleerden volgende **concrete eisen**.

De EU en haar lidstaten moeten de volgende stappen zetten:

- Druk uitoefenen op Israël om de **blokkade van de Gazastrook op te heffen**, om de export en de import van grondstoffen en afgewerkte producten toe te laten, en het verkeer tussen de Gazastrook en de Westelijke Jordaanoever te normaliseren.
- Eisen dat de recent aangekondigde **bouw van nieuwe woningen** in Israëliische nederzettingen op de Westelijke Jordaanoever en in Oost-Jeruzalem wordt **stopgezet**.
- Alle directe en indirecte **steun aan de illegale Israëliische nederzettingen stop zetten** en hiervoor concrete maatregelen treffen zoals de correcte etikettering van Israëliische nederzettingsproducten eisen, de uitsluiting van nederzettingen uit bilaterale akkoorden met de Europese Unie en druk op financiële instellingen in Europa om de bouw van illegale activiteiten niet te financieren.
- **Steun** aan het vredesgerichte **Israëliische** en **Palestijnse middenveld opvoeren** door financiële en logistieke steun aan activiteiten met veel aandacht voor **vredeseducatie**.

Reacties van politici

Slechts drie Europarlementariërs van de **verbindingscommissies** met Palestina en Israël antwoordden op onze brieven en mails van 22 januari 2013 en 13

maart: Phil Bennion (Ierland), Mark Demesmaeker (NVA-EVA), en Ivo Belet (CD&V-EVV). Bart Staes (Groen) en Isabelle Durant (Ecolo) ondertekenden de petitie.

De assistent van **Phil Bennion**, Rob Boyle, liet weten (28 01 2013) dat Phil Bennion het conflict in het Midden Oosten met interesse volgt, dat hij onze frustratie deelt over het gebrek aan vooruitgang in het vredesproces en het gevaar dat de mogelijkheid voor een tweestatenoplossing verdwijnt en dat hij meer wil weten over onze groep.

De medewerker van Europarlementslid **Frieda Brepoels** (N-VA/EVA) Laurijn Van Steenberghe, bezorgde ons (10 12 2012 in antwoord op een mail van Frans Swartelé n.a.v. de startavond van de petitie met Ismaël Katheeb op 13 12 2012) een pak links naar officiële standpunten van het Europees Parlement van de lopende legislatuurtermijn, en naar de lijst van parlementsleden die betrekkingen onderhouden met Israël, Palestina en van de werkgroep Midden-Oosten.

Slecht 2 van de 4 Belgische Europarlementsliden die we om een onderhoud vroegen ging in op onze vraag: **Mark Demesmaeker** (N-VA/EVA). Hij ontving Marcel De Prins op 18 maart samen met zijn medewerker Laurijn van Steenberghe. Volgens hen heeft het Europees Parlement niet veel invloed op het buitenlands beleid van de EU. Daar is de uitvoerende raad van Ministers bepalend. Als Europarlementslid kan men zoals burgers en ngo's brieven schrijven, petities tekenen. In het Europees Parlement is de houding t.a.v. Israël-Palestina verdeeld maar houdt men zich tot nog toe aan bepaalde standpunten: de twee statenoplossing, de grenzen van vóór 1967, nederzettingen zijn illegaal, geen opwaardering van het associatieakkoord zolang Israël bepaalde afspraken niet nakomt. Op de opmerking dat in feite toch nieuwe overeenkomsten gesloten werden (over universitaire samenwerking, farmaceutische producten) zei de medewerker dat die naast het associatieakkoord staan, maar werd toegegeven dat het in feite toch een opwaardering is van de relaties.

In het rapport van EU Heads of Mission on Jerusalem 2012 roepen de Europese topdiplomaten op voor sancties tegen de Israëlische nederzettingen. Hoewel dat rapport elk jaar uitlekt, wordt geen antwoord gegeven op kritische vragen daarover in het EP, omdat het rapport vertrouwelijk is.

Om de vredesbesprekingen opnieuw op te starten zal de EU niet veel invloed hebben. Dat is voornamelijk afhankelijk van de VSA. Israël luistert niet naar de EU. Demesmaeker wees erop dat de vredesbesprekingen ook afhangen van Palestina en dat de houding van Hamas niet bevorderlijk is. In antwoord op de opmerking dat er ook voorstanders zijn om met de gematigde krachten in Hamas naar een politieke oplossing te zoeken, aanvaardde Demesmaeker dat de blokkering van Gaza en het negeren van Hamas inderdaad de extremismen voeden.

Demesmaeker en zijn medewerker beloofden een vraag te stellen in het E.P. aan de Hoge Vertegenwoordiger Ashton en de N-VA-collega's in het federaal parlement voor te stellen een vraag te stellen aan Reynders over de regelgeving van België voor een juiste etikettering van Israëlische producten en van producten uit Israëlische nederzettingen in bezet Palestijns Gebied. En inderdaad op 27 maart stelde Demesmaeker daarover een parlementaire vraag aan de EU Hoge Vertegenwoordiger voor Buitenlands Beleid Mevr. Ashton, en ook over het

vredesplan, dat de EU op initiatief van het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en Duitsland, in samenspraak met Arabische landen zou opstellen. Het antwoord op deze vragen hebben wij ontvangen op 19 juni.

Over het **vredesplan** was de vraag:

Volgens mediabronnen heeft de Europese Unie het idee opgevat om, in samenspraak met een aantal Arabische landen, een gedetailleerd plan op te stellen om het vastgelopen vredesproces tussen Israël en de Palestijnen vlot te trekken. Dit plan zou na de vorming van een Israëlische regering - ondertussen gebeurd - rond maart 2013 worden voorgesteld. Het plan is oorspronkelijk een initiatief van Verenigd Koninkrijk en Frankrijk en wordt gesteund door Duitsland. De Hoge Vertegenwoordiger zou ook onderzoeken of het plan als een alomvattend Europees voorstel kan worden gelanceerd.

Bovendien heeft de Raad in zijn conclusies van december 2012 benadrukt dat de tijd rijp is om met het oog op vrede doortastend op te treden, en gewezen op de urgentie van hernieuwde, gestructureerde en substantiële vredesinspanningen in 2013.

In deze context de volgende vragen:

Zal de EU een alomvattend plan voorstellen om het vredesproces tussen Israël en de Palestijnen vlot te trekken? Wat is de stand van zaken met betrekking tot dit plan en wanneer zal dit plan worden gepresenteerd?

Wat is de inhoud van het plan? Op welke gronden zal het steunen?

Indien er geen plan op komst is: om welke redenen is het idee van Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk niet doorgezet?

Gelet op de Raadsconclusies van december 2012, die 2013 als het jaar van concrete vredesinspanningen aanduiden: wanneer en met welke concrete maatregelen zal de EU in 2013 actie ondernemen om het vredesoverleg in het Midden-Oosten weer op gang te trekken?

Het **antwoord** op 23.5.2013 van de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter Ashton namens de Commissie was:

De EU is zeer ingenomen met de recente inspanningen van de partijen en van andere belangrijke actoren om inhoudelijke en gestructureerde onderhandelingen op te starten die zijn gericht op een alomvattende oplossing van het Israëlisch-Palestijnse conflict. De EU looft en steunt de huidige diplomatieke inspanningen van de Verenigde Staten om dit proces te bevorderen. De EU gelooft dat een beslissende doorbraak binnen handbereik ligt en spoedig zal worden bereikt. Deze langverwachte nieuwe kans moet worden gegrepen.

De EU is bereid deze inspanningen actief en concreet te ondersteunen met alle instrumenten waarover zij beschikt. De nadruk die de EU de voorbije maanden heeft gelegd op de economische ontwikkeling in de bezette Palestijnse gebieden – met name in zone C van de Westelijke Jordaanoever – is volledig in overeenstemming met de opties en initiatieven die worden besproken. De Europese Unie is bereid haar steun verder op te voeren om bij te dragen tot een geslaagde hervatting van rechtstreekse onderhandelingen ten gronde.

Indien een akkoord wordt bereikt dat een einde brengt aan dit decennialange conflict, zou dit het pad effenen voor een intensievere en betere samenwerking tussen de Europese Unie en alle landen in de regio. Deze samenwerking zou voordelig zijn voor alle

betrokken partijen en bijdragen tot het vooruitzicht op een nieuw tijdperk van vrede en welvaart in het Midden-Oosten.

Over **de etikettering van Israëlische en nederzettingenproducten** was **de vraag**: Met betrekking tot de etikettering van Israëlische en nederzettingenproducten vermelden de Raadsconclusies van december 2012 over het Midden-Oosten vredesproces dat "[d]e Europese Unie en haar lidstaten [...] de conclusies van de Raad Buitenlandse Zaken van mei 2012 [memoreren], en herhalen zich te beijveren voor de volledige, doeltreffende uitvoering van de bestaande Uniewetgeving en bilaterale overeenkomsten die op uit de nederzettingen afkomstige producten van toepassing zijn." Concreet komt het erop neer dat volgens de vigerende wetgeving de Europese consument het onderscheid moet kunnen maken tussen producten uit Israël zelf en producten uit de nederzettingen (Westelijke Jordanoever, de Golanhoogten en Oost-Jeruzalem). Volgens die Europese wetgeving hoeft de herkomst van producten niet altijd vermeld te worden. Europese richtlijnen leggen vast voor welke producten dit verplicht is (vers fruit en groenten, enkele andere voedingsproducten zoals honing, olijfolie, wijn of cosmetica) en voor welke niet. Bovendien is etikettering de verantwoordelijkheid van de handelaar en niet van de producent. Vaak zijn handelaars zich echter niet bewust van de nederzettingenproblematiek, waardoor ze deze producten niet juist etiketteren.

In hoeverre vindt de Vicevoorzitter / Hoge Vertegenwoordiger de Uniewetgeving afdoende duidelijk en precies? Zijn er producten die volgens de Hoge Vertegenwoordiger een betere etiketteringsbescherming behoeven? Zo ja, hoe kan deze betere bescherming worden afgedwongen?

Als de oorsprong vermeld wordt op het product - al dan niet verplicht -, dan moet die correct zijn. De EU-richtlijn over foutieve of misleidende etikettering betreft daarom alle producten in alle sectoren. Dit moet duidelijk gemaakt worden in een advies aan de handelaren die zich geconfronteerd zien met producten uit Israël resp. de nederzettingen. Is de Vicevoorzitter / Hoge Vertegenwoordiger het met deze stelling eens en zal zij dergelijk advies uitvaardigen?

Steunt de Vicevoorzitter / Hoge Vertegenwoordiger het recente initiatief van Nederland, in navolging van het Verenigd Koninkrijk en Denemarken, waar labels op producten in de toekomst duidelijk moeten aangeven of ze uit Israël dan wel uit de nederzettingen in Palestijns gebied afkomstig zijn? Zal de Vicevoorzitter / Hoge Vertegenwoordiger instructies aan de lidstaten geven het Nederlandse voorbeeld te volgen?

Het **antwoord** op 19 06 2013 van de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter **Ashton** luidde: De Commissie is van mening dat de bestaande EU-wetgeving op dit vlak duidelijk en precies genoeg is. Hoewel de tenuitvoerlegging van de EU-wetgeving inzake oorsprongsetikettering de verantwoordelijkheid van de bevoegde autoriteiten van de lidstaten is, heeft de Commissie alle lidstaten gewezen op het belang van de volledige en effectieve uitvoering van de etiketteringswetgeving van de EU in het geval van Israël en op de noodzaak om de inspanningen van de bevoegde autoriteiten op dat vlak op te voeren. De recente initiatieven van het Verenigd Koninkrijk en Denemarken zijn volledig in overeenstemming met de EU-wetgeving. De Commissie zal zich inzetten voor EU-richtsnoeren die zorgen voor een coherenter uitvoering van de betreffende EU-wetgeving en een betere samenhang ervan met het buitenlands beleid van de EU.

N-VA federaal parlementslid **Sabine Vermeulen** stelde begin april een mondelinge vraag in het parlement aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Europese Zaken (Didier Reynders). **Mevr. Sabinne Laruelle**, minister van Middenstand, KMO's, Zelfstandigen en Landbouw antwoordde. Zij verwees naar het overleg met minister **Vande Lanotte** en naar het Beneluxoverleg in een Europees kader om richtlijnen uit te

vaardigen voor de handelaars. Ondertussen weten we (19 05 2013) dat op vraag van Israël de minister voor Buitenlandse Zaken van de VSA aan de Hoge EU-Vertegenwoordiger voor Buitenlandse Zaken gevraagd heeft dat de EU zou wachten met deze richtlijnen om de start van de vredesbesprekingen tussen Israël en de Palestijnen niet te hinderen. En de EU heeft haar beslissing uitgesteld tot eind juni. Dit moet wel niet belemmeren volgens de medewerker van Demesmaeker, Laurijn Vansteenbergen, dat de lidstaten richtlijnen kunnen uitwerken. 'Uit het antwoord van Ashton op de vraag blijkt dat afzonderlijke EU lidstaten etiketteringvoorschriften kunnen implementeren volgens de geldende Europese wetgeving. Op niveau van de EU is er inderdaad een hapering door de oproep van Kerry om geen algemene richtlijnen uit te vaardigen.'

Saïd El Khadraoui (Spa-S&D) antwoordde per mail op de brief van 13 maart dat de S&D- fractie in het Europees Parlement ervan overtuigd is dat een tweestatenoplossing op basis van de grenzen van 1967 met Jeruzalem als hoofdstad van beide staten - en met een enerzijds veilige staat Israel en een anderzijds onafhankelijk, democratisch, herenigd en leefbaar Palestina die in alle vrede en veiligheid naast elkaar kunnen leven- de enige manier is om rechtvaardige en duurzame vrede te bewerkstelligen.

Hij verwees naar de stappen ondernomen als reactie op het Israëlisch-Palestijns conflict en als reactie op de huidige situatie.

- **Palestijnse gevangenen in Israel**

Op 14 maart riepen de Sociaal-Democraten in de Europese Unie op tot een grondig en onafhankelijk onderzoek naar de dood van de Palestijnse gevangene Arafat Jaradat die op 23 februari 2013 in de Israëlische gevangenis van Meggido om het leven kwam.

Het Europees Parlement nam een resolutie aan betreffende de zaak van Arafat Jaradat en betreffende de Palestijnse gevangenen in Israëlische gevangenschappen. Deze resolutie vraagt onder andere om een onmiddellijke vrijlating van alle gevangenen leden van de PWR (Palestijnse Wetgevende Raad) en om een feitenonderzoek door het Parlement om de levensomstandigheden van Palestijnse gevangenen, alsook vrouwen en kinderen, en het gebruik van de administratieve aanhouding na te gaan.

- **Nederzettingen**

De EU ministers van Buitenlandse Zaken klagen voortdurend de Israëlische muur en nederzettingen aan, beide in strijd met het internationaal recht, en vragen om een ontmanteling hiervan.

Leden van de S&D fractie hebben zich ook reeds uitgesproken tegen een verdere uitbreiding van de Israëlische nederzettingen. Bovendien vroeg de fractie de Israëlische regering om onmiddellijk een einde te stellen aan alle nederzettingen in opbouw en alle uitbreidingen in de bezette Palestijnse gebieden.

Het Europees Parlement nam op 13 december een resolutie aan die zich keerde tegen de Israëlische beslissing om de nederzettingen op de Westelijke Jordaanoever uit te breiden, met inbegrip deze in Oost-Jeruzalem.

Recenter, op 11 maart 2013, riepen 23 Europarlementariërs, waaronder S&D leden, de EU op (in hoofde van Mevr. Ashton) het associatieakkoord te gebruiken om een einde te stellen aan de mensenrechtenschendingen en de aangroei van de Israëliische nederzettingen die tevens in strijd zijn met het internationaal recht.

- **Gazastrook**

In een resolutie aangenomen door het Europees Parlement op 12 november 2012 herhaalde de EU onder andere haar vraag om de blokkade van de Gazastrook op te heffen en stappen te ondernemen om de heropbouw en het economische herstel van Gaza te bewerkstelligen.

- **EU inspanningen in het vredesproces**

Tegen het einde van 2012 benadrukte de Europese Raad dat de tijd gekomen was om gedurfde stappen te ondernemen in de richting van vrede en onderstreepte dat hernieuwde, structurele en substantiële vredesinspanningen zich opdringen voor 2013.

Veder gebruikt het Europees Parlement ook zijn wetgevende macht om te verzekeren dat elk stap voorwaarts in de betrekkingen tussen Israël en Palestina voorwaardelijk is aan het boeken van vooruitgang in het Vredesproces in het Midden-Oosten.

Tot slot dwingt het Europees Parlement Israëls medewerking in het Vredesproces in het Midden-Oosten af door het goedkeuren van bepaalde voor Israël belangrijke akkoorden conditioneel te maken aan deze medewerking. Zo blokkeerde zij de goedkeuring van het ACAA tussen de EU en Israël en alsook het vernieuwen van het associatieakkoord met Israël door de voorziene stemming hierover in de plenaire zitting uit te stellen en haar goedkeuring dus niet te verlenen.

Ivo Belet (CD&V-EVV) antwoordde op de brief van 13 maart op 22 maart dat het Europees Parlement de evolutie in de regio bijzonder nauwlettend volgt. Op 12 maart was Israëliisch president Shimon Peres te gast in het Europees Parlement, waar hij bevestigde dat een twee-statenoplossing de enige mogelijke oplossing blijft.

Het Europees Parlement heeft recent via resoluties de druk opgevoerd. In december 2012 heeft het Europees Parlement zich met grote meerderheid uitgesproken voor een resolutie die de door Israël geplande uitbreiding van de nederzettingen op de Westelijke Jordaanoever en in Oost-Jeruzalem scherp veroordeelt.

Hij schreef ook dat naar aanleiding van onze brief van 22 januari 2013 binnen de partij overlegd werd. 'Momenteel zijn we geen voorstander van de verplichte labeling van producten uit de nederzettingen.'

In antwoord op onze vraag bezorgde de medewerker Jonathan Stabenow op 27 maart ons de resolutie van het Europees Parlement van december 2012 en het algemeen standpunt van CD&V met betrekking tot het Israëliisch-Palestijns conflict.

CD&V OVER DE PALESTIJNSE KWESTIE

CD&V is voorstander van een duurzame regeling van wat omschreven wordt als de Palestijnse kwestie, een regeling die tegemoetkomt aan de nood aan vrede en veiligheid in de regio van het Midden-Oosten en aan onvervreemdbare rechten en gerechtvaardigde belangen van de bevolking zowel in de Palestijnse Gebieden als in Israël. CD&V pleit daarbij voor een pragmatische en evenwichtige benadering in een multilateraal kader.

CD&V ondersteunt alle inspanningen met het oog op een vreedzame en duurzame regeling van het conflict tussen Israël en de Palestijnen door de vorming van een onafhankelijke en politiek en economisch leefbare Palestijnse staat – binnen de grenzen van vóór 1967 – naast een regionaal erkende en veilige staat Israël. Wij zijn ervan overtuigd dat deze regeling slechts mogelijk is op basis van een politiek akkoord. De internationale gemeenschap (vooral de VS, Rusland, de VN en de EU – de leden van het zgn. Kwartet) heeft een heel belangrijke rol te spelen in het tot stand komen van dit akkoord, maar de overeenkomst moet in de eerste plaats door Israël en de Palestijnen zelf worden onderhandeld, aanvaard en gerespecteerd. Beide partijen moeten bereid zijn tot belangrijke toegevingen en zich voldoende kunnen terugvinden in het akkoord. De internationale gemeenschap, met inbegrip van de Arabische landen, mag in ieder geval niets onverlet laten om het vredesproces in het Midden-Oosten te bevorderen en actief te blijven ijveren om de voorwaarden van een duurzame vrede te scheppen. Het zgn. Stappenplan – een plan dat door de VN-Veiligheidsraad in 2003 werd aangenomen (cfr. resolutie 1515) en waarin een weg wordt uitgestippeld naar een tweestatenoplossing – blijft de eerste leidraad. Zoals aangegeven in resolutie 1850 (2008) van de VN-Veiligheidsraad, dient alles in het werk te worden gesteld om de vredesonderhandelingen voort te zetten of te hervatten in opvolging van de zgn. Conferentie van Annapolis (november 2007) en in de geest van het zgn. Arabische Vredesinitiatief (2002, 2007).

CD&V is geen voorstander van eenzijdige sanctiemaatregelen tegen Israël

- omdat duurzame vrede slechts mogelijk is op grond van een sterk engagement van zowel Israël als de Palestijnen, en het engagement van Israël in deze beter aangemoedigd wordt dan ontmoedigd;
- omdat de EU ten aanzien van beide partijen een effectieve rol van bemiddelaar wil kunnen spelen, en sancties dergelijke rol ondermijnen;
- omdat het Belgische beleid tegenover het vredesproces in het Midden-Oosten omwille van efficiëntie en impact moet worden gevoerd in EU-verband, en binnen de EU geen draagvlak bestaat voor sancties tegen Israël.

Boycotten en sancties tegenover Israël brengen een duurzame oplossing van het conflict in ieder geval niet dichterbij. Om deze reden ziet CD&V bv. ook geen heil in de opschorting van het associatieakkoord tussen de EU en Israël.

Israël blijft vragen naar een ‘upgrade’ of politieke verdieping van de relatie met de EU. Over deze verdieping bereikten beide partners eind 2008 een principieel akkoord. De EU besliste evenwel tot bevrozing van deze upgrade nadat zij had vastgesteld dat het beleid van de Israëlische regering niet in overeenstemming was met wat belangrijk werd geacht in het beleid van de EU, o.m. ten gevolge van de voortzetting en uitbreiding van de activiteiten in verband met de nederzettingen in Palestijns gebied. CD&V is van oordeel dat een de facto link bestaat tussen enerzijds de relatie tussen de EU en Israël en anderzijds het Israëlisch beleid aangaande dossiers van het vredesproces. In deze context blijft de upgrade voorlopig

niet wenselijk, maar is het evenzeer noodzakelijk dat het associatieakkoord en de zgn. associatieraad op ministerieel niveau intact blijven (ondanks het feit dat de Israëlische regering vorig jaar om uitstel van de geplande associatieraad vroeg nadat duidelijk was geworden dat er geen upgrade zou komen).

CD&V is van oordeel dat ieder vredesproces en de onderhandelingen in het kader daarvan pas kans op slagen hebben wanneer van beide zijden resoluut een einde wordt gemaakt aan geweld en provocaties, en wanneer het bestaansrecht van Israël wordt erkend.

Wij betreuren dat Hamas ondanks regeringsverantwoordelijkheid steeds is blijven weigeren om het bestaansrecht van Israël te erkennen. Zonder deze erkenning (in de ruimere regio) zijn vredesonderhandelingen bij voorbaat tot mislukken gedoemd. Ten aanzien van Hamas – die door de EU officieel als een terroristische organisatie wordt beschouwd – houdt de EU nog steeds vast aan drie (niet vervulde) basisvoorwaarden om contacten te kunnen onderhouden: afzwering van geweld, erkenning van Israël en aanvaarding van de bestaande vredesakkoorden. CD&V sluit zich aan bij deze benadering van de Europese Unie.

CD&V steunt het standpunt van de EU en de Belgische regering dat samenwerking met en financiële steun aan de Palestijnse Autoriteit afhankelijk is van de mate waarin voldaan is aan de hierboven vermelde voorwaarden, en dat los hiervan alles in het werk moet worden gesteld opdat de internationale gemeenschap door middel van rechtstreekse hulpverlening tegemoet blijft komen aan de reële noden van de Palestijnse bevolking. Bijzondere zorg gaat ook uit naar de humanitaire toestand in de Gazastrook, en Israël wordt opgeroepen geen obstructie te plegen tegen en ook zelf mee te werken aan de noodhulp en humanitaire bijstand waarop de Palestijnse bevolking in de Gazastrook evenveel recht heeft als op een leefbare samenleving.

CD&V wenst dat zowel de Israëli's als de Palestijnen daadwerkelijk hun verbintenissen nakomen in het kader van het Stappenplan. Ten aanzien van de Israëli's zijn we in het bijzonder bezorgd over iedere voortzetting en uitbreiding van activiteiten in verband met de nederzettingen in de Palestijnse Gebieden. We steunen de oproep aan de Israëlische regering om niet alleen te stoppen met de bouw van nederzettingen, maar ook de vroegere verbintenis na te komen om nieuwe nederzettingen, die werden gebouwd na februari 2001, te ontmantelen.

CD&V deelt de grote ongerustheid die de internationale gemeenschap op grond van sterke aanwijzingen heeft ten aanzien van de ambities van Iran op gebied van nucleaire bewapening, en steunt de inspanningen van de VN, de VS, de EU e.a. om een nucleaire dreiging vanuit Iran te voorkomen. Omwille van stabiliteit in de regio en in het licht van de verklaringen die de president van Iran reeds herhaaldelijk heeft afgelegd over Israël, dient alles in het werk te worden gesteld om te verhinderen dat Teheran een kernwapen ontwikkelt. CD&V beschouwt de nucleaire dreiging die uitgaat van Iran als één van de prioriteiten op de agenda van de internationale gemeenschap, en is ervan overtuigd dat de Europese Unie in dit verband een belangrijke rol te spelen heeft.

Het verdient herhaling dat CD&V voorstander is van een consequent multilaterale aanpak van het conflict tussen Israël en de Palestijnen. In een dossier als het deze stelt België op zijn eentje niets voor. Wij zien vooral heil in een sterk engagement en sterke impact van het Kwartet, en we verwachten veel van de EU die in het Kwartet sterk vertegenwoordigd is en een benadering volgt die we volledig delen: de Israëlische en Palestijnse leiders zo efficiënt mogelijk aansporen om een proces op gang te brengen dat tot doel heeft een einde te maken aan de in 1967 begonnen bezetting en een onafhankelijke, democratische en levensvatbare Palestijnse staat te creëren die naast Israël kan bestaan in vrede en veiligheid. Ons land moet overigens alles in het werk stellen om de rol van de EU te versterken. In dit verband is het belangrijk dat de Europese Unie voldoende bevoegdheden en middelen krijgt en dat de Europese leiders daarenboven de wil tonen om met één stem haar rol in de

wereld te spelen. Maar zelfs met een duidelijk en eenstemmig standpunt vermag de EU op zichzelf geen beslissende rol te spelen in het vredesproces. Even belangrijk als een eendrachtige Europese politiek is dat de EU de transatlantische betrekkingen aanwendt om vooruitgang in het vredesproces te bewerkstelligen – zeker in het licht van de bijgestuurde beleidsoriëntaties van Washington sinds het aantreden van de nieuwe president. CD&V koestert de hoop dat een versterkt en gedeeld engagement van Brussel en Washington als hefboom en katalysator van de internationale gemeenschap kan werken – met de VN voorop – om het vredesproces nieuwe impulsen te geven en tot een goed einde te brengen.

Wat specifiek de Palestijnse vluchtelingen betreft, is CD&V van oordeel dat dit vraagstuk een essentieel onderdeel is van de veel ruimere problematiek van het vredesproces in het Midden-Oosten, en dat dit vraagstuk als zodanig dient te worden behandeld. De tweestatenoplossing houdt in dat de vluchtelingenkwestie wordt geregeld, en vice versa. Het is belangrijk dat het vluchtelingenprobleem in al zijn aspecten door alle betrokken partijen wordt erkend en ‘verrekend’ in de onderhandelingen over een duurzame vrede.

Als referentiekaders die gedragen worden door alle relevante actoren van de internationale gemeenschap, gelden in dit verband het Stappenplan voor Vrede en het Arabisch Vredesinitiatief. Het eerstgenoemde voorziet in een internationale conferentie die o.m. moet leiden tot een definitieve regeling van de vluchtelingenkwestie. Het andere spreekt van een oplossing van de vluchtelingenkwestie waarover een akkoord moet worden bereikt op basis van resolutie 194 van de Algemene Vergadering van de VN.

CD&V gaat er vanuit dat elk akkoord dat aanvaardbaar is voor de betrokken partijen, ook aanvaardbaar zal zijn voor de internationale gemeenschap.

Er gaan soms stemmen op om binnen de internationale gemeenschap over te gaan tot een ‘eenzijdige’ (d.w.z. tegen Israël gerichte) erkenning van een Palestijnse staat, bv. door Palestina als volwaardige lidstaat van de VN te erkennen. CD&V kan niet meegaan in deze benadering, omdat ze geen rekening houdt met de nood aan een duurzame en dus onderhandelde oplossing en met het gegeven dat het akkoord van de VN-Veiligheidsraad nodig is om Palestina (in welke hoedanigheid ook) als volwaardige lidstaat van de VN te erkennen.

Omdat we de indruk hadden dat niet iedereen in CD&V en EVV op dezelfde lijn zit schreven we een brief aan Ivo Belet met ook een aantal kanttekeningen over het referentiekader en de onevenwichtige benadering van Israël en Palestina anderzijds in het CD&V-standpunt. We kregen hierop een antwoord van Roel Deseyn, federaal volksvertegenwoordiger op 19 april. Roel Deseyn stuurde een vraag mee door die hij stelde aan de minister van Overheidsbedrijven en Ontwikkelingssamenwerking Jean-Pascal Labille op 5 februari 2013 in de Commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen over de ontwikkelingshulp aan de Palestijnse Gebieden en de impact van de illegale Israëlische nederzettingen.

In het antwoord van de minister van ontwikkelingssamenwerking op de vraag van Roel Deseyn lezen we onder meer:

De Belgische activiteiten in en rond Area C liggen in lijn met de Europese positie, zoals vevat in de Raadconclusie van 14 mei 2012. In die conclusie stelt de Europese Unie in expliciete bewoordingen dat de sociale en economische ontwikkeling van zone C van cruciaal belang is voor de leefbaarheid van de toekomstige Palestijnse Staat. De Europese Unie wijst op de Israëlische verantwoordelijkheid, maar is bereid om met Israël samen te werken op een graduele manier en zonder de confrontatie op te zoeken om tot oplossingen te komen voor de ontwikkeling van dat gebied, onder meer door de mechanismen te verbeteren voor de uitvoering van ontwikkelingsprojecten. ... Vermits de

breder politiek waarbij Israël de controle op de ruimtelijke ordening in zone C heeft en de socio-economische ontwikkeling van de dorpen in deze zone wordt afgeremd, is een gecoördineerde aanpak binnen de Europese Unie en de internationale gemeenschap nodig. De ontwikkeling van zone C en de nood aan staatopbouw, ook in dit gebied, zijn cruciaal voor de politieke haalbaarheid van de twee-statenoplossing.

Van **Bart Staes** (Groen) ontvingen we op 10 september 2013 volgend antwoord op onze petitie.

Niemand kan onverschillig blijven voor het Israëlisch-Palestijnse conflict. Zeker wie de regio bezocht heeft, blijft onder de indruk van de manifeste onrechtvaardigheid ten aanzien van de Palestijnse bevolking op de westelijke Jordanoever, Oost-Jeruzalem en Ghaza.

Zelf was ik nog niet in de gelegenheid de Ghazastrook te bezoeken maar getuigenissen, documentaires en journalistieke verslagen tonen ons dat Ghaza in werkelijkheid een gevangenis is. Op een smalle strook, kleiner dan enkele kilometers hinterland van onze eigen Belgische kuststrook, moeten mensen overleven in dramatische omstandigheden.

De internationale gemeenschap moet ter zake haar verantwoordelijkheid nemen en Israël er toe dwingen de blokkade op te heffen. Onschuldige burgers moeten ontzien worden en mogen niet het doelwit worden van politieke en economische strafmaatregelen. Maar ook Egypte kan het leed van de mensen die gevangen zitten in de Ghazastrook verzachten. Dit door de grensovergang in Rafah te openen opdat personen binnen en buiten kunnen en levensnoodzakelijke goederen de bevolking kunnen bevoorraden. De EU moet druk zetten op Israël om de in- en uitvoer van goederen en afgewerkte producten van Gaza mogelijk te maken en ook de doorgang ervan te verzekeren naar de Westelijke Jordanoever.

In 2009, net twintig jaar na 1989, het moment dus dat we in de EU de val van de muur van Berlijn herdachten, bezocht ik de westelijke Jordanoever. Ik aanschouwde er de nieuwe "muur van schande", oneindig veel groter en afschrikwekkender dan de muur van Berlijn. De bouw van deze muur is een overtreding van het internationaal verdragsrecht die we als internationale gemeenschap niet kunnen gedogen. Het is een manifeste provocatie, een oorlogsdaad ten aanzien van vele onschuldige kinderen, vaders en moeders. Gemeenschappen worden doormidden gesneden, het leven moeilijk gemaakt.

Ook de talloze vestiging van kolonisten is een niet te aanvaarden praktijk en de EU moet er dan ook alles aan doen om de verdere uitbreiding ervan, zowel in Oost-Jeruzalem als op de westelijke Jordanoever, tegen te gaan en een regeling te treffen tot het verdwijnen van de huidige illegale nederzettingen. Wat nu gebeurt, is een expliciete schending van het internationale recht, pure discriminatie en landroof.

Ik onderschrijf ten volle de conclusies en aanbevelingen van het in oktober 2012 gepubliceerde rapport "Trading away Peace. How Europe helps sustain illegal settlements"

Ook de eis om producten vanuit de illegale nederzettingen op een correcte manier te labelen, en af te zien van Europese steun voor deze illegale handelingen in de brede zin van het woord, is een eis die ik helemaal steun.

Tijdens mijn bezoek raakte ik behoorlijk onder de indruk van de pogingen die ook gewone mensen, Israëli's en Palestijnen, ondernemen om te komen tot dialoog. Dit soort initiatieven verder en actief ondersteunen is noodzakelijk. Het is een onderdeel van een bredere beweging die via vredeseducatie uiteindelijk verzoening op het oog heeft in wederzijds respect voor elkaar maar onder eerlijke en rechtvaardige condities.

Wellicht verstaan sommige Israëlische machthebbers alleen de taal van het geld en in die zin lijkt mij het debat over het wereldwijd opstarten van een economische boycot of economische sancties ten aanzien van Israël nodig en dit net zolang tot er een halt is toegeroepen aan de dagdagelijkse schendingen van de mensenrechten van Palestijnse burgers. De EU moet verder haar totale financiële steun aan Israël grondig screenen en afzien van elke steun die bevorderend werkt voor het voortduren van het conflict. Geen steun dus via de levering van wapens of wapentechnologie of het in stand houden van onrechtvaardige en mensonwaardige mechanismen.

Synthese

Uit de antwoorden op onze eisen blijkt dat er bij de Europese politici overeenstemming is over de nefaste invloed van **de Israëlische nederzettingenpolitiek** op het vredesproces en op het bereiken van een **twee-statenoplossing**. Zij zijn het eens over de noodzaak van een **nieuw politiek initiatief**.

De rol die de EU in de praktijk speelt wordt wel beperkt geacht in vergelijking met deze van de VSA. De partijen vinden wel dat de rol van de EU versterkt moet worden.

Binnen de EU is er geen eensgezindheid over het **aanwenden van haar mogelijke invloed als grootste handelspartner**.

Spa-S&D en NVA willen het associatieakkoord gebruiken om een eind te stellen aan de aangroei van de Israëlische nederzettingen terwijl CD&V bijvoorbeeld geen heil ziet in de opschorting van het associatieakkoord tussen de EU en Israël, de upgrade voorlopig niet wenselijk acht, maar het evenzeer noodzakelijk vindt dat het associatieakkoord en de zgn. associatieraad op ministerieel niveau intact blijven. Bart Staes van Groen echter lijkt een debat over het wereldwijd opstarten van een economische boycot of economische sancties t.a.v. Israël nodig tot er een halt is toegeroepen aan de dagdagelijkse schendingen van de mensenrechten van Palestijnse burgers.

De eis naar **concrete richtlijnen voor de correcte etikettering van producten uit Israël en uit Israëlische nederzettingen in Palestina** wordt ondersteund door NVA en Groen, volgens Ivo Belet niet door CD&V. Saïd El Khadraoui (Spa-S&D) geeft hierop geen antwoord. Maar in de Belgische regering (met CD&V en Spa) wordt of werd wel gewerkt aan de uitvoering van de betreffende Europese (consumenten)wetgeving.

De eis over de **opheffing van de blokkade van de Gazastrook** wordt ondersteund door Groen, en er wordt ook positief op ingegaan door SPA met een verwijzing naar een resolutie van het EP op 12 november 2012. CD&V en ook NVA wijzen op de negatieve rol van Hamas met haar weigering om de staat Israël te erkennen. CD&V roept Israël wel op om geen obstructie te plegen tegen de noodhulp en de humanitaire hulp aan de Palestijnse bevolking in de Gazastrook.

Over de ondersteuning van **het vredesgericht middenveld** en van **vredeseducatie** kregen we alleen uitdrukkelijk een positief antwoord van Groen.

Politieke evaluatie en actualisering

Met onze petitieactie hebben we al resultaat behaald met het verkrijgen van informatie over partijstandpunten. Verkozenen blijken gevoelig te zijn als wij hen als burgers blijven aanspreken.

Wij hebben een groeiende bewustwording vastgesteld niet alleen bij de politici maar ook bij de publieke opinie aan de basis. Er is een groeiende sympathie voor de Palestijnse zaak, en de blijvende bezetting door Israël van Palestina en de miskenning van de mensenrechten van de Palestijnen roept meer en meer weerstand op. We kregen ook regelmatig te horen: hoe kan een volk dat zo verdrukt werd zelf zo een verdrukker worden? Het streven naar veiligheid is ontaard in zulk een radicale en paranoïde machtsontplooiing van de Israëlische staat die niet houdbaar is op langere termijn, en die de eigen welvaart en zelfs de eigen veiligheid van Israël in het gedrang brengt

Bij de uitreiking van de vredesprijs aan Ismaël Khateeb in Houthalen en bij de optredens van de Palestijnse Circuschool in België hebben we ook ervaren dat de Arabische gemeenschap in Europa sterker wil betrokken worden.

Onze basis-eis, dat de EU (mede) initiatief zou nemen om de stilgevallen vredesbesprekingen tussen Israël en Palestina herop te starten, was ook na de verkiezingen in Israël eind januari 2013 zeer relevant.

De nieuwe Israëlische regering zet de nederzettingenpolitiek voort en het vredesproces leek voor haar niet echt prioritair. Door de omcirkeling van Jeruzalem wordt de Westoever in twee verdeeld en wordt een tweestatenoplossing onhaalbaar. Deze regering is geen partner voor vrede, schreef Dries van Agt op 17 mei in The Rights Forum.

Europese diplomaten uit 22 Europese landen brachten eind februari 2013 opnieuw een rapport uit over de nederzettingenpolitiek en vroegen de EU-lidstaten om niet te investeren in Israëlische nederzettingen en vroegen hun regeringen om gebruik te maken als grootste handelspartner van Israël van hun drukkracht.

Op 20 april 2013 deden vroegere hoge EU-personaliteiten een oproep aan Mevr. Ashton om de Westerse steun aan de bezetting te stoppen, om niet te wachten op de VSA, maar om als EU een realistische en actief beleid te voeren met een politieke rol en niet enkel als steungever.

Daarenboven heeft de EU half juli een richtlijn aangenomen die bepaalt dat in toekomstige overeenkomsten tussen Israël en de EU beurzen, schenkingen en andere vormen van financiële hulp niet mogen toegekend worden vanaf 2014 aan Israëlische instellingen (bedrijven, universiteiten, projecten) in de bezette Palestijnse gebieden. Voor het eerst voegde de EU de daad bij het woord. Israël reageerde onmiddellijk dat deze maatregel de slaagkansen om de vredesbesprekingen nieuw leven in te blazen zou hypothekeren.

Ondertussen werden echter eind juli de vredesgesprekken tussen Israël en Palestina weer opgestart. De VSA-Minister van Buitenlandse Zaken John Kerry heeft de partijen terug bij elkaar gekregen op basis van het verzachte Saoedische vredesplan van 2002.

Wij hebben ons verheugd over deze nieuwe start, maar zijn toch niet erg gerust in een positief resultaat. Binnen negen maanden zou een akkoord moeten bereikt worden. Dat is weinig realistisch. Het is een agenda met veel heikele punten: de status van Jeruzalem, de status van de vluchtelingen, de kwestie van de

Israëlische nederzettingen op de bezette Westelijke Jordaanoever, de grenzen van beide staten. De twee onderhandelende partijen staan in ongelijke machtsverhoudingen. De Israëlische overheid blijft de bouw van nieuwe nederzettingen goedkeuren en op die manier de Palestijnen jennen. De onderlinge verdeeldheid tussen de Palestijnen (Hamas-Fatah, president Abbas en zijn wisselende eerste ministers) zijn ook niet bevorderlijk. Minister van Buitenlandse Zaken John Kerry steekt zijn nek uit, maar president Obama blijft op de achtergrond en heeft andere prioriteiten. Daarenboven is de regionale en internationale context onstabiel en zeer onzeker: de burgeroorlog in Syrië en de verdeeldheid daarover van de internationale gemeenschap, de gevolgen van de verkiezing van de hervormingsgezinde president in Iran, de opstanden in Turkije en Egypte, de verdere evoluties van het Arabisch ontwaken, ... Anderzijds is het verlangen naar vrede zowel in de Israëlische bevolking als bij de Palestijnen sterk en is men de oorlog beu.

We hopen, dat ondanks alle scherpe tegenstellingen en dreigende onweerswolken, dit overleg concrete stappen vooruit zal zetten op de moeizame weg naar rechtvaardige en duurzame vrede. Hier ligt een kans voor Europa om zich krachtadiger en meer consequent op te stellen. Europese politici moeten beseffen dat steeds grotere segmenten van de Europese bevolking, behorende tot alle mogelijke strekkingen, dit verwachten en verlangen. Zowel naar de internationale gemeenschap als naar de politici in Israël en Palestina moet de EU gebruik maken van haar mogelijke invloed. Maar ook naar de bevolking is ondersteuning van het vrede streven nodig.

Vindplaats van de petitie en achtergrondtekst

De online versie van de petitie (link om de petitie te ondertekenen)

Nederlands	http://bit.ly/petitie2012
Frans	http://bit.ly/petition2012_fr
Engels	http://bit.ly/petition2012_en

De pdf-versie van de petitietekst

Nederlands / ook invulblad handtekeningen	http://www.hannah.be/petitie.pdf
Frans	http://www.hannah.be/petitie_fr.pdf
Engels	http://www.hannah.be/petitie_en.pdf

De pdf-versie van de achtergrondtekst staat:

Nederlands /ook invulblad handtekeningen	http://www.hannah.be/petitie2012.pdf
Frans	http://www.hannah.be/petitie2012_fr.pdf
Engels	http://www.hannah.be/petitie2012_en.pdf

Aantal handtekeningen op 11 september 2013

Op de schriftelijke petitie: ?
 Op de website Nederlands: 787
 Op de website Frans: 24

Op de website Engels: 4

Samen: ?

Leden van de groep

Frans Swartelé en tijdelijk Libert Verjans, voor vzw Kinderrechtenhuis Alken,
Ella Bormans, voor Amnesty International Hasselt
Leni Creuwels en Jan Engelen, voor vzw Hannah Herent
Marcel De Prins, voor werkgroep Israël-Palestina Broederlijk Delen en Pax Christi
Vlaanderen

Contactpersoon: Frans Swartelé, Stationsstraat 135, B-3570 Alken tel. +32
(0)11/31 10 33 e-mail: frans.swartele@telenet.be

Summary